

Vallende bladeren



Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele, Lieven Vanhoutte, Julie Dumolein

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herreman, Filip d'Heedene

GASTREDACTEUREN

Katrien Boone

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op vrijdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
24 november, 26 januari

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

*Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht*

Inhoud

Redactioneel	3
Zoeklicht sprak met Benny De Grove	4
Activiteiten uit de regio: Nacht van de vrijdenker	7
Niet die van mij, niet die van haar, wel die van ons	8
Onderwijs en vrijzinnigheid	10
Herdenking Bevrijding	12
Activiteiten uit de regio: De Geus	14
Activiteiten uit de regio: De Bezatse	15
Activiteitenkalender	16
Reizen om te leren	18
Pleidooi voor een Te Deum	20
Zoeklicht sprak met Wilfried Dujardin	22
Activiteiten uit de regio: Humanistisch Verbond Kortrijk	24
Activiteiten uit de regio: August Vermeylenkring	27
Lentefeest 2023	28
West-Vlaamse ontmoetingsdag	29
Ontdopen	30
Afscheid nemen met het huisvandeMens	31

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be
Maandelijkse nieuwsbrief:
schrijf in op de website

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong
Maandelijkse nieuwsbrief:
schrijf in op de website

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com
Maandelijkse nieuwsbrief:
schrijf in op de website

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be



Redactioneel



Marc Boone

Het land davert van verontwaardiging als ik deze lijnen schrijf. Net is de vierdelige serie GODVERGETEN afgelopen. Niet alléén in de pers wordt aandacht besteedt aan de mens- en kind ontorende handelingen die door kerkbedienaars en kerkleiders werden gepleegd. Ook op alle mogelijke openbare plaatsen hoor je mensen die zich ergeren aan wat er allemaal is gebeurd achter het altaar. Wie al lang niet meer gelooft krijgt hiermee de zoveelste bevestiging dat het instituut kerk niet deugt. Wie wel nog gelovig is of probeert te zijn valt van zijn voetstuk. “Waarom moeten we nog geloven” vroeg een oud dametje bij de slager aan een non die een kruisje op haar kraag had gespeld. Ze sloeg vertwijfeld haar handen voor haar gezicht en liet een luide zucht ontsnappen alsof ze het ook niet meer wist.

Er worden pauselijke brieven geschreven en belofes gedaan. Er komen eisen tot staking van subsidiering aan de kerk. Als het stof is gaan vallen zullen wij ook in Zoeklicht ruim aandacht besteden aan dit thema en het van alle kanten belichten.

Ondertussen wordt het november en vallen de bladeren. Een tijd van introspectie. In Mozaiek vieren we het 50 jarig bestaan van het humanistisch verbond en wordt met “fading memories” aandacht besteed aan mijmeringen over alles wat voorbij gaat. Ook besteden wij wat aandacht aan de stedelijke vieringen van de bevrijding en van 11 november. En of de openbare gezagsdragers dit dan wel met een kerkelijke plechtigheid moeten vieren.

Ondertussen nodigen wij u uit om deel te nemen aan de talloze activiteiten in de vrijzinnige centra.

Marc Boone



Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

-> www.debezatse.be

-> www.vcmozaiek.be

-> www.vcdegeus.be

Zoeklicht sprak met: Benny De Grove



Love To Be Caught In Your Web

November is de periode waarin de doden centraal staan in onze herinnering.

Van 10 tot 19 november bundelen enkele Kortrijkse vrijzinnige verenigingen de krachten en brengen het project "Fading Memories". Woord, kunst, beeld, muziek over de vergankelijkheid van het leven, afscheid, verlies van dierbaren. Het volledige programma vind je op andere pagina's in dit nummer. Het geheel wordt overkoepeld door een tentoonstelling van kunstfotograaf Benny De Grove.

Wij gingen hem opzoeken in zijn woning annex atelier in de omstreken van Gent. De zon priemt door de wolken na een korte plensbui. De koffie staat klaar

op het terras in een wilde, natuurlijke tuin. Nadat wij ons hebben voorgesteld steekt Benny zelf van wal

Benny De Grove: Ik ben kunstenaar fotograaf en fotografie is mijn passie, maar ik ben nu officieel met pensioen. Ik neem geen nieuwe klanten meer aan, tenzij hun vraag past in mijn artistieke evolutie. Het grootste deel van mijn professioneel leven ben ik beroepsfotograaf geweest. Ik werkte freelance voor tijdschriften, in de reclamewereld en ook productfotografie voor bedrijven. Zo is de Bekaertgroep een van mijn klanten omdat ik altijd geboeid was en ben geweest door de evolutie in productieprocessen. Hoe worden dingen gemaakt en hoe evolueren ze. Staal draad wordt van langsom verfijnder en dient allang niet meer alleen om auto banden te versterken. Ik ben de com-



Benny De Grove

merciële fotografie geleidelijk aan het afbouwen en concentreer mij nu meer

op mijn persoonlijke creaties. Op het artistieke. Ik wil zelf dingen vertellen. Mijn grote liefde is het portret. Alles wat met mensen (hun blikken, bewegingen, expressies...) te maken heeft in beeld brengen.

Zoeklicht: Hoe werd je gecontacteerd om mee te werken aan fading memories.

Benny De Grove: Aanvankelijk was het eerste contact met het Vermeylenfonds in Antwerpen. Kurt Defrancq was in volle aanloop naar een nieuwe performance "Ik zie je doodgraag", die trouwens nu ook tijdens "Fading Memories" wordt gebracht en men had daar graag een fotoreeks bij. Men suggereerde mij om foto's te maken op kerkhoven of begraafplaatsen. Dit lag wat moeilijk voor mij, aangezien dit reeds vele malen op een prachtige manier gedaan was. Daarom ben ik zelf een idee gaan uitwerken. Ik zocht dan ook naar de essentie rond 'dood, liefde, herinnering'. Herinneringen vervagen, details van blikken, houdingen en bewegingen van onze overleden vader, vriend, kennis blijven in onze herinnering. Deze ideeën werden concreet in het roesten, het veranderen van de materie zoals iemand die sterft ook andere materie wordt.

Zoeklicht: Interessante gedachte, maar hoe doe je dat?

Benny De Grove: Ik start met print van een foto die op metaal wordt afgedrukt en laat dit roesten. Wat overblijft is een vervaging van de persoon en van het portret.

Benny laat ons een aantal portretten zien.

Zoeklicht: Duurt dit niet lang vooraleer zo'n proces van verroesting voltooid is?

Benny De Grove: *(Met een brede glimlach.)* Ik bepaal het verroestingsproces door te beslissen hoeveel, hoelang en wanneer ik het metaal aan water blootstel en ik beslis ook zelf welke delen van het portret ik meer laat verroesten dan andere. Het is een artistieke zoektocht in het bewerken van de materie. Het portret verandert en vervaagt in een continu proces. Iemand die sterft is niet weg maar verandert.

Zoeklicht: In de tentoonstelling



The Pain Of Lost Children

"Fading Memories" breng je ook werken onder de titel CONFESSIONI. Kun je daar iets meer over vertellen voor onze lezers?

Benny De Grove: "Wat de rups als het einde ziet, ziet de rest van de wereld als een vlinder". Hoe kijken wij naar dingen? Dit is, volgens mij, de essentie in mijn beeldvorming.

Er is een constante transitie, een overgang van het ene in het andere. De grootste verandering is de dood. Hoe dan ook ben je in transitie. Je vindt evolutie/transitie zowel in het westerse

geloof als in het humanisme. In het geloof verwoordt zich dat bvb in het naar de hemel gaan, maar dood is ook verrotting en de dode wordt voedsel voor de natuur. Ik ben niet gelovig, maar ik werp onze christelijke cultuur ook niet helemaal weg. Nooit het kind met het badwater weggooien. Als ik geloof is het in iets anders, maar dan in alle nederigheid. Wij mogen onszelf niet boven de natuur stellen. Neem het klimaatprobleem : alles heeft een reden, alles hangt aan elkaar.

CONFESSIONI is dan ook een zoek-



Strongly She Looked At Me

tocht naar de universaliteit van spiritualiteit en symboliek.

Zoeklicht: Je wordt filosofisch; leg uit.

Benny De Grove: Spiritualiteit is grotendeels universeel te vatten. Symboliek slaagt daar minder in. In het Westen bijvoorbeeld staat de uil symbool voor wijsheid. In de middel-

eeuwen in sommige streken van Europa was dit een aanduiding van gevaar en onheil. Een dennenappel staat in China symbool voor vruchtbaarheid en overvloed. Op het Vaticaan plein staat een reuze bronzen dennenappel en in het Christelijk geloof is dit dan weer symbool is voor Verlichting. Spiritualiteit lijkt mij universeler. Een kreet van pijn en wanhoop op een gezicht zal iedereen

verstaan of hij/zij nu in de verlaten brousse is opgegroeid of in het rijke vrije westen. Ga met een LGBTQ-vlag naar de stammen in het Amazonewoud en men zal niet weten waarover het gaat. Het verwrongen gezicht daarentegen van ouders die hun kind verliezen in een oorlog zal iedereen begrijpen.

Zoeklicht: De twee delen van de tentoonstelling: Fading Memories en CONFESSIONI, worden dat twee aparte delen of lopen die in elkaar over?

Benny De Grove: Er is nooit één waarheid. In een nieuw project die ik samen met muzikant Filip Verneert maak "The Resonance sessions" is er een beeld met titel 'De verborgen dictatuur van de waarheid'.

Die gedachte is onderdeel in vele van mijn werken. Confessioni en Fading Memories zijn verschillend, maar hebben als gemeenschappelijke deler: het Zoeken. Het zoeken naar wat ons beweegt, hoe we denken, hoe we kijken, wat ons uiteindelijk ook bedriegt in ons geloof in DE waarheid...

Zoeklicht: Een laatste vraag Benny: Hoe ben je tot het kunstenaarschap gekomen.

Benny De Grove: *(Denkt na en komt dan tot een glimlach.)* Goesting om het te doen! Op jonge leeftijd kreeg ik een fototoestel van mijn tante. In plaats van gewoon te fotograferen ging ik op de grond liggen of klom ik in een boom om mijn foto's te maken. De uiteindelijk duw in de richting van fotografie en film kwam na het zien van "The great Dictator" Hoe die film humor met kritiek verbindt fascineerde mij. Ik ben toen naar de academie van Gent gegaan en heb ook via leercontract bij een fotograaf gewerkt om de technieken te leren. Technieken zijn niet alles maar toch wel de basis om verder te evolveren in het vak. Sinds enkele jaren ben ik teruggekeerd naar mijn oude passie : artistieke fotografie. Zo kan ik mijn eigen verhaal brengen, weg van het onechte in de reclamewereld.

Zoeklicht: Mogen wij u danken voor de ontvangst en de koffie.

Benny De Grove: Graag gedaan!

NACHT VAN DE VRIJDENKER 2023

Ideeënfestival Nacht van de Vrijdenker

Tien jaar Nacht van de Vrijdenker! Pin zaterdag 18 november vast voor een feesteditie van de Nacht, in De Vooruit in Gent.

Eerste headliner van dit jaar: de Nederlands – Amerikaanse primatoloog Frans de Waal.

Wereldberoemd door zijn onderzoek naar het gedrag en sociale intelligentie van mensapen. Relevant, omdat wij daar ontzettend veel van kunnen leren als mens.

Over Nacht van de Vrijdenker

Al tien jaar brengt het ideeënfestival kritische denkers uit binnen- en buitenland samen rond vragen die ertoe doen. Ook dit jaar programmeren we debatten, lezingen en panelgesprekken rond filosofie, maatschappelijke debatten, wetenschap en kritisch denken.

Gevierde filosofen, baanbrekende wetenschappers en jonge, verfrissende opiniemakers gaan in op de belangrijkste uitdagingen en vraagstukken van onze tijd.

De Nacht brengt een wervelwind aan inzichten en ideeën die je geest stimuleren, opent nieuwe perspectieven en biedt verdieping op het scherpst van de snee.

Ontregelend en ontwarrend. Verrassend en verrijkend.

Ticketverkoop en line-up

Hou de komende maanden onze social media en nieuwsbrief in het oog voor verdere programma-updates. De ticketverkoop gaat van start op vrijdag 25 augustus 2023. Dan lossen we ook de volledige line-up.

Organisatie

Nacht van de Vrijdenker is een initiatief van VC Geuzenhuis & huisvandeMens Gent

In samenwerking met Boekhandel Walry | De Maakbare Mens | hujo | Humanistisch Verbond Gent | Kring Moraal en Filosofie | 't Zal Wel Gaan | Vermeylenfonds | VIERNULVIER | Willemsfonds

Met de steun van deMens.nu | IMD | Stad Gent | Cultuur Gent | UIT in Gent



Praktisch

De Vooruit (Sint-Pietersnieuwstraat 32, 9000 Gent)
zaterdag 18/11/2023 (15.30 - 24.00)

Niet die van mij, niet die van haar,



wel die van ons

Mevrouw Meloni, de nieuwe premier van Italië voerde wel een drastische ingreep uit voor de meemoeders in een lesbisch koppel, door hen het recht te ontnemen met terugwerkende kracht om het kind dat zij opvoeden te erkennen.

Wij vroegen een ervaringsdeskundige haar licht over dit onderwerp te laten schijnen.

Mijn naam is Katrien. Ik ben 39 jaar en heb twee zonen: Kamiel en C ezar. Kamiel is bijna 4 jaar. Hij heeft de fijne motoriek van een hartchirurg, maar

weigert nog steeds op een loopfiets kruipen. Zijn korte benen en zijn eigenzinnigheid zullen wel van geen vreemde komen. C ezar is 2 jaar en is onze knuffelbeer. Hij schommelt tussen groot verdriet als hij zijn tuut verliest tot de meest guitige glimlach als je op zijn buik blaast. Zijn klungeligheid en temperament zullen ook van geen vreemde komen.

Beiden Neckebroeck als achternaam. Beiden een andere biologische moeder waar hun meest opvallende karaktertrekken van lijken te komen. Kamiel is dus mijn zoon, C ezar die van Jolien. Terwijl ik het schrijf lach ik enerzijds

gezien we vaak refereren naar 'mijn' of 'jouw' zoon als een van de twee kinderen wat te vroeg wakker is: 'Sorry, het is die van u, dus ik blijf misschien nog wat liggen?'. Anderzijds wringt het om de woorden 'mijn' en 'jouw' letterlijk neer te pennen, als het verder gaat dan onze onderlinge grap bij een te hoge vermoeidheid. Kortom: Kamiel is mijn zoon, en C ezar is mijn zoon. C ezar is de zoon van Jolien, net zoals Kamiel dit is. Beide onze namen staan op hun identiteitskaart en ze gebruiken beiden dezelfde roepnaam voor ons: 'mama Katrien' en 'mam Jolien'. Ze werden gevoelsmatig onze zonen toen we de positieve zwangerschapstesten zagen



en ze werden dit wettelijk door hen te erkennen bij de gemeente terwijl ze nog in onze buik zaten.

Dit is toch de situatie in België... In Italië zou onze situatie toch wat anders zijn. Het homohuwelijk heeft daar geen legaal statuut, waardoor homoseksuele koppels geen kinderen mogen adopteren en alleen de biologische ouder op de geboorteakte staat. De koppels kunnen zich wel registreren als partners maar hebben geen recht om het kind wettelijk te erkennen. Desalniettemin schreven diverse gemeentebesturen deze kinderen tot voor kort wel in op naam van beide ouders. Begin 2023 kwam hier verandering in, waarbij de kruistocht van de radicaal rechtse premier Giorgia Meloni tegen holebirechten zich verderzette. Alle namen van niet biologische ouders dienen geschrapt te worden. Voor ons gezin zou dit plots betekenen dat Kamiel ook - onze eigen vermoeide inside jokes buiten tel - in de realiteit niet van Jolien is en Cézár niet meer van mij. Wat deze situatie voor hun broederschap betekent weet ik ook niet.

Hopelijk nooit waarheid in ons eigen land, gezien we de afgelopen decennia gigantische stappen vooruitzetten

inzake holebirechten en de erkenning van hun volwaardig ouderschap. Door deze positieve evoluties zouden we deze verworven rechten soms als evident aanschouwen. Europese landen waar deze rechten al langer onder druk staan, zoals Hongarije of Polen, schuiven we te makkelijk af als ver van ons bed of te wijten aan een andere historiek en culturele verschillen. De situatie in Italië - toch voor velen onder ons een geliefkoosd vakantieland - drukt ons met de neus op de feiten. Holebirechten moeten niet enkel blijvend onder de aandacht worden gebracht, maar moeten ook (opnieuw) bevochten worden. De blijvende opkomst van het extreemrechtse gedachtegoed in veel Europese landen zullen deze noodzakelijke strijd alleen maar doen toenemen.

Deze strijd moeten de gemeenschap niet alleen voeren, maar moet bevochten worden door beleidsmakers met een open geest en vraagt steun vanuit de brede bevolking. Blijvende sensibilisering rond de thematiek en de koppeling van de thematiek aan de universele rechten van de mens en het kind is essentieel, ook in ons eigen land. Nog te vaak krijgen Jolien en ik de vraag of we dan een meer speciale band hebben met onze echte

zoon, nog te vaak merken we in stedelijke aanvraagformulieren de opdeling moeder - vader als erkende partners in ouderschap, nog te vaak lezen we de angstige reacties van mensen wanneer een programma Peppa Pig een homoseksueel ouderstel introduceert gezien dit mogelijks hun jonge kind kan in de war brengen over wat een normaal gezin is...

Alle homoseksuele koppels die ik ken kozen zeer bewust voor het ouderschap. Het recht van beide ouders om erkend te worden als volwaardige ouder is essentieel. Niet mijn mama en jouw mama, maar die van ons. Onze kinderen hebben beiden periodes waarin ze meer naar mij neigen. Dit komt waarschijnlijk omdat ik rustiger reageer als ze in een lastige periode zitten. Kamiel en Cézár hebben beiden periodes waarbij ze meer naar Jolien neigen. Waarschijnlijk omdat Jolien er meer van geniet als ze willen gepakt worden en ze troostend van aard is. Het recht van het kind om zijn of haar beide ouders volwaardig erkend te zien in al hun rollen is essentieel, ook als ze in periodes meer lijken te verbinden met de ene ouder of de ander. Niet mijn, niet haar, maar onze kinderen.

Onderwijs en vrijzinnigheid



In het vorig nummer van Zoeklicht begint het artikel over het onderwijs terecht bij de grote revolutionaire verlichtingsdenker Jean Jacques Rousseau (1712-1778).

Ik zou over hetzelfde punt willen doorgaan met een aanvulling die ik zou noemen: het vrijzinnig denken en het onderwijs. Het is trouwens opmerkelijk dat heel veel (alle?) ernstig denkwerk over onderwijs en opvoeding door vrijzinnigen gedaan werd. Meer dan anderen voelen zij keihard de noodzaak om het onderwijs uit de handen van religieuze of charlatan-instellingen te nemen, en het onderwijs te gebruiken als een hefboom voor het veranderen van de mens en de maatschappij. Voor elk vrijzinnig denkende humanist zijn de maakbaarheid fundamentele kenmerken van elke mens en elke maatschappij. Ook verschillende van de onderwijsspecialisten die in het artikel van Lieven getekend en beschreven werden waren vrijzinnige

denkers, ook al begonnen ze hun carrière als diepgelovig of zelfs als priester. Ivan Ilich (1926-2002) was er zo een.

Ik begin in het hier en redelijk recente nu: een goede 3 jaar geleden overleed José Naessens, ook en meestal Jos of Joske genoemd. Jos was leraar zedenleer, maar het was een leraar-denker, een leraar-doener en een leraar die studeerde. Hij las de boeken van alle mogelijke onderwijsvernieuwers. Zijn dochter Hilde herinnert zich boeken van Paulo Freire (1921-1997), van Ilich, van Erich Fromm en van Russel en Rogers. Ikzelf herinner me discussies over Freinet. Gesteund door de inspecteur zedenleer had hij De Grote Dialoog uitgegeven, waarmee de ideeën van Dewey en Freinet (projectonderwijs) gepopulariseerd werden bij de leraars en leraressen zedenleer. Het lentefeest in de Kortrijkse schouwburg in zijn huidige vorm

is nog altijd een voor iedereen zichtbaar getuigenis hoe het denken van de onderwijsvernieuwers het zedenleer-onderwijs democratisch vernieuwd heeft. Hilde Naessens schreef: "hij toverde zijn klas om in een "kussenklas": alle kinderen op een kussen om zo geen ruimte te verliezen aan tafels en stoelen. Dit vergemakkelijkte het "kringgesprek" waarmee elke les begon. De ruimte nodigde ook uit voor creatieve experimenten."

Joske beschouwde zich als een volgeling van Freinet (1896-1966). Célestin Freinet was een Franse communistische onderwijzer, die na de eerste wereldoorlog zocht naar een methode om de Franse arbeidersjeugd opnieuw voor de school te interesseren. Hij bestudeerde al wat geschreven was over onderwijs, en ging naar verschillende studiedagen in de toenmalige Sovjet-Unie, waar de peda-



goog Anton Makarenko (1888-1939) vanuit de praktijk van zijn opvoedingsexperiment "kolonie Gorki" in Oekraïne de ganze opvoedingswereld dooreen aan het schudden was. In 1988 erkende de Unesco de bijdrage van Makarenko als één van de vier opvoeders in de wereld die het pedagogisch denken van de twintigste eeuw bepaald hebben.

Makarenko was ook auteur. In "Het boek der ouders, en artikels over opvoeding" uit 1938 beschrijft hij talrijke, en soms alledaagse moeilijke probleemgevallen en welke oplossingen hij suggereert, vanuit zijn ervaringen. In "De weg naar het leven" beschrijft hij in de vorm van een autobiografische roman, maar toch vrij realistisch en gedetailleerd, zijn eigen ervaringen in het jaar 1920 en volgende. Onder de naam Anton Semjonowitsj (zijn twee voornamen) beschrijft hij zijn werk in de buitengewoon moeilijke omstandigheden van de naoorlogse miserie. De oorlog, afgebroken door de revolutie en verdergezet met de westerse interventieoorlog had een generatie kleine (en soms grote) jonge bandieten, straatvechters en

kinderen die, gedisciplineerde werkers werden, naar het hoger onderwijs gingen, waardevolle sovjet-burgers werden. De sleutelwoorden: uiterst respect voor elk kind, radicale democratie, school voor de middag én werk na de middag, nadruk op ideologische opvoeding in plaats van straffen, én discipline door het groepsleven.

Hiermee gewapend gaat Freinet na de eerste wereldoorlog aan de slag in een gewoon schooltje in de Franse Alpen, de lap Frankrijk langs de Middellandse Zee in het zuiden, met Cannes en Nice aan de kust, en Italië langs de Oostgrens. En veel bergdorpen binnen het departement. En het is in die dorpen dat hij zijn ideeën vorm begint te geven.

Hij stuurt de kinderen de wereld in om enquêtes te doen, de zaken leren zelf onderzoeken, zowel bij de mensen als in de natuur. Daarnaast brengt hij de drukkunst in het onderwijs. En de handarbeid. En de groepsdiscussies, zodat de kinderen van mekaar kunnen leren. Het onderwijs van Freinet vertrekt van de belevingswereld van de kinderen, en hij zorgt ervoor dat die belevingswereld zich ver en

messentrekkers, daarenboven totaal ongeletterd én anti-semiet, met lompen en luizen, voortgebracht. In complete armoede, zonder middelen, op zijn eentje, want aanvankelijk zonder medewerkers en tegengewerkt door een deel van de bevolking en van het bestuur, maakte hij van dat zootje ongeregeld een modelkolonie, met

breed uitgebreid. Niet de eindtermen, niet de programma's maar de ontwikkeling van de kinderen is zijn leidraad.

Freinet speelt daarnaast een actieve rol in het oprichten van coöperatieven voor de dorpsbewoners, en zorgt voor de elektriciteit in de bergdorpen.

In 1937 neemt hij talrijke Spaanse vluchtelingenkinderen op in zijn dorp, en ontwikkelt zijn onderwijssysteem voor die kinderen, in het Spaans. Dat alles is voor velen niet welgekomen. Zowel zijn onderwijs als zijn engagement voor de dorpen. En dus wordt hij tegengewerkt. Als militant, politiek en syndicaal laat hij zich zomaar niet de mond snoeren.

De tegenwerking is zo groot dat Freinet -als rabiante voorstander van het leken-rijksonderwijs, - verplicht is een privé net van scholen op te richten waar hij zijn ideeën kan waar maken.

Intussen is Freinet ook betrokken geraakt bij de Maquis, de verzetsbeweging. Tegen de nazi-bezetting van Frankrijk. Hij neemt de leiding van een verzetsgroep op zich en maakt na de bevrijding deel uit van het Departementaal Bevrijdingscomité in Gap, waar hij eerst de verantwoordelijkheid heeft over de voedselvoorziening en later leidinggeeft aan het onderwijscentrum voor vluchtelingenkinderen, waar hij Freinet technieken toepast.

Intussen bestaan erover gans de wereld Freinet-scholen, waar men de ideeën van Freinet min of meer probeert toe te passen, in elk net, in iedere stad. Maar de onderwijs-opvattingen van Freinet zijn ondertussen overal binnen gesijpeld zowel bij zijn vrienden-volgelingen als bij de vijanden van zijn onderwijsopvattingen, in elke school, in elke les....

Herdenking

Bevrijding



Kortrijk 3 september 2023

Na een informatievraag over de komende activiteiten rond de bevrijding en 11 november kregen wij een officiële uitnodiging van het Kortrijks stadsbestuur voor de viering van de bevrijding op 03 september. In de officiële plechtigheid was naast de groet van de vaderlandslievende verenigingen en een groet aan het oorlogsmonument ook een woorddienst voorzien in de Sint Maartenskerk. Bij telefonische navraag bleek het hier over een katholieke dienst te gaan waar drie kwartier was voor uitgetrokken. Of het normaal was dat een burgerlijke herdenking een hoofd-

zakelijk kerkelijk programma verdiende, daar konden ze ons op het stadhuis niet op antwoorden. Via het Huis van de Mens namen wij dan contact op met de Deken van Kortrijk die bevestigde dat hij een dienst zou houden geïnspireerd op het evangelie. Maar hij stak direct zijn welwillende hand uit en nodigde ons uit om in zijn programma de vrijzinnige groet te brengen aan de aanwezigen. Wij mochten zo'n 5 minuten van de plechtigheid innemen. Hieronder vind je de tekst die geschreven werd door Kenzy De Kimpe en voorgedragen in de kerk door Filiep Vande Wiele.

Geachte prominenten,
Beste genodigden,

Ik dank u dat ik namens mijn gemeenschap het woord mag nemen.

Vandaag herdenken we alle mensen die hier in Kortrijk betrokken waren bij de tweede wereldoorlog.
Voor hen dit gedicht:

Er moeten wapens zijn die zwijgen

Puin door liefde opgeruimd

Stenen om te bouwen

Handen om te reiken

En de kracht van mensen

Die nooit NOOIT vergeten

Onze gedachten moeten blijven uitgaan naar de vele mensen die ook vandaag nog gebukt gaan onder geweld, wiens rechten als mensen worden geschonden.

deMens.nu, de overkoepelende organisatie van alle vrijzinnige verenigingen in Vlaanderen en Brussel, en de Waalse centres d'action laique, pleiten voor solidariteit en verdraagzaamheid tussen mensen.

In deze geglobaliseerde wereld is samenleven pas mogelijk als het grote gelijk opzij gezet wordt. Wie oprecht de hand uitsteekt naar alle mensen, geeft ruimte aan een wereld zonder geweld, discriminatie en oorlog. Iedere mens moet de vrijheid hebben om het leven te leiden dat hij of zij verkiest.

Elke dag zou een uitdaging moeten zijn voor ons als mens om te werken aan vrede, door te spreken met elkaar, open, constructief, over verschillen heen. Door samen te streven naar een samenleving waarin iedere mens een plaats heeft. Een samenleving die zorg draagt voor de meest kwetsbaren. Een samenleving waarin elke mens over onaantastbare rechten beschikt om van het leven iets waardevols te maken.

De waarde vrijheid bestaat niet zonder de waarde verantwoordelijkheid. In onze huidige tijd zit net daar de grote uitdaging. In een tijdperk waar nieuwe uitdagingen en opgaven zich aanbieden, dringen nieuwe inzichten en verantwoordelijkheden zich op. Door de steeds ontwikkelende technologieën is de wereld als het ware een dorp geworden. Om de haverklap worden we geconfronteerd met nieuw geweld, soms ver weg, soms dichtbij. In no-time zijn we op de hoogte van wat er zich aan de andere kant van de planeet afspeelt. Als onschuldige mensen aangevallen worden, als mensenrechten geschonden worden, dan mogen wij niet de andere kant opkijken.

Als vrijzinnig humanist wil ik pleiten voor een wereld waar de Universele verklaring van de rechten van de mens gerespecteerd wordt. Een wereld waarin iedereen vrij is om te denken en te handelen volgens eigen overtuigingen, met respect voor de ander. Voor hen die gevochten hebben voor onze vrijheid, zeg ik dank.

De dienst startte met het kruisteken en stond in het teken van Jezus en God en eerlijk gezegd voelden wij ons wat onwennig als vrijzinnigen in zo'n katholieke plechtigheid. En de Christelijke naastenliefde die ons een plaats gaf in hun gebeuren versmachtte ons een beetje. Achteraf bleek dat menigeen van de aanwezigen ons optreden kon smaken. Wij spraken zowel Schepen Weydts, als burgemeester Ruth Vandenberghe. Zij

delen onze bezorgdheid dat het stadsbestuur voor een burgerlijke viering een neutrale houding zou moeten aannemen en wensen in de toekomst in die zin mee te werken. Wij kijken ondertussen uit om met de vrijzinnige verenigingen samen met andere organisaties uit het middenveld dergelijke vredesbijeenkomsten een meer volks en neutraal karakter te geven.





KALENDER KUNSTKRING DE GEUS

GABRIEL SIMOENS

December 2023

SCHILDERIJEN EN TEKENINGEN **Opening: zondag, 3 december 2023, 10u45**

Gabriel Simoens (°1952) studeerde aan de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten te Brugge en volgde lessen aan de Polytechnische School van Athene. Hij verblijft en werkt afwisselend in België en in Griekenland. Hij schilderde stillevens, landschappen, menselijke figuren en portretten.

De laatste 20 jaar laat hij zich vooral inspireren door de beweging van het menselijk figuur, wat het centrale thema is van zijn hedendaagse werken:

Dans is de beweging van lichamen door ruimte en tijd. Dans is vloeibaarheid en continuïteit. Dans verbindt en legt bloot. *Dans omhult ons, het komt tot ons via oog en oor. Het blijft mij boeien om dat ene fragment, die ene beweging visueel te knippen uit de opeenvolging van ontelbare dansbewegingen en tweedimensionaal plastisch weer te geven met verschillende technieken op groot en klein formaat. Die ene pose die mij frappeert en hoe de bezoeker aan mijn reeks tentoongestelde werken die nu ziet, is niet zoals ik die ooit zag, op dat moment, op die plaats. Het geeft hoogstens een vluchtig moment weer net zoals elk moment dat is in onze levensloop.* (Zie ook p.53.)

CABANA CABANA

Januari 2024

FOTOGRAFIE

Opening: zondag 7 januari 2024, 10u45

Cabana Cabana is het pseudoniem van David Remmerie (°1970). Hij woont nu reeds 20 jaar te Hulste, daarvóór in Harelbeke. Vroeger is hij een tamelijk verdienstelijk jeugd-wielrenner geweest.

David begon zo een 5 jaar geleden met het fotograferen van zijn zonen tijdens een voetbalwedstrijd.

Dan vroeg een moeder eens of hij haar zoon eens kon fotograferen voor zijn communie en de bal ging aan het rollen. Ondertussen is zijn specialiteit het portretteren van personen in zwart-wit fotografie.

ISABEL VANDENBUSSCHE

Februari 2024

MIXED MEDIA

Opening: zondag 4 februari 2024, 10u45

Isabel Vandenbussche (geboren in 1981, woont en werkt in Ooigem) maakt werkt in diverse media. In haar recente schilderijen staat de spanning centraal tussen licht en donker. Op zoek gaan naar spanning en contrasten vormt ook in haar sculpturen de rode draad.

Hierbij worden de wetten van zwaartekracht bestudeerd en wordt het grensgebied tussen figuratie en abstractie afgetast.

GEORGES VAN AERSCHOT

Maart 2024

REFLECTIES, TEKENINGEN EN SCHILDERIJEN **Opening: zondag 3 maart 2024, 10u45**

Georges van Aerschot (°Lier) kreeg zijn opleiding aan de Antwerpse Academie voor schone kunsten en aan Het ENSAAF – La Cambre, Brussel. Hij nam deel aan verscheidene tentoonstellingen in binnen – en buitenland, zowel individueel als in groep.

Deze tentoonstelling kreeg de naam *Reflecties* mee.

Niet alleen door de reflectie van klank en licht komen deze tekeningen en schilderijen tot stand.

Ook is er nagedacht over en ervaren, wat er in de beeldende kunsten en het dagelijks leven de inspiratie prikkelen kan.

Reflectie is niet uitsluitend de weerkaatsing maar ook het overdenken van het creatieve proces.

KAREL DEBELS

April 2024

GRAFIEK

Opening: zondag 7 april 2024, 10u45

Vorig jaar behaalde Karel Debels zijn diploma vrije grafiek aan de Kunstacademie van Zwevegem bij Jan Dhaene. Samen met de meesten van zijn medelaureaten volgde hij die cursus al jaren vóór die officieel werd, nu al bijna 25 jaar geleden.

Karel Debels beoefent de meest uiteenlopende grafische technieken, vaak gemengd, steeds met de uiterste verfijning.

Graag werkt hij in reeksen. In 2011 exposeerde hij in de Geus een reeks, gebaseerd op zijn herbarium. De (totnogtoe) meest recente reeks is gewijd aan de nagenoeg vergeten leisteengroeven in het Waalse dorpje Oignies-en-Thiéracé. (Zie ook p.14.)

LUK VERLINDEN

Mei 2024

SCHILDERIJEN

Opening: zondag 5 mei 2024, 10u45

In zijn carrière als docent en gerechtsdeskundige, grafische technieken en processen, werd Luk Verlinden gepokt en gemazeld door kleuranalyses, perspectieven en clair-obscur. In de leefwereld van Luk komen de meest briljante werken tot stand door het mengen van de drie basis-kleuren, aangevuld met wit en een snuifje zwart. In functie van het onderwerp krijgt het witte doek een complementaire kleur, die zowel de dieptewerking als het contrast bevordert.

Elk werk wordt voorafgegaan door een gedegen, soms wekenlange voorbereidende studie. Schetsen en het inkleuren met extreme fluostiften zijn voor Luk Verlinden dé voorbereiding van het abstraheren en het denken in contrasten. De keuze van het onderwerp, het formaat van het doek, perspectieven en verhoudingen, clair-obscur, maar vooral een beredeneerde kleurencompositie beschouwt hij zelf als zijn grootste uitdaging.

De werken van Luk wekken telkens weer een desolaat droombeeld op, die de toeschouwer de creativiteit laat om zijn droombeeld te bekrachtigen. (Zie ook p. 26.)

Activiteiten uit de regio // De Bezatse



Vaubanstraat 8 B, 8930 Menen
T 056 51 90 70
vcdebezatse@gmail.com

MUZIKALE ACTIVITEIT

Donderdag 30 november

Meer info volgt.

Aanvang 19.00

WINTERCAFÉ

Zondag 26/11, 03/12 en 10/12

Vanaf zondag 26 november opent VC De Bezatse haar wintercafé.

Naast de dranken die gewoonlijk genuttigd worden, zorgen we ook weer voor een "specialeke".

We heten jullie van harte welkom voor een drankje met een aperitiefhapje, maar vooral voor een leuke babbel vanaf 11.00 uur.

Aanvang 11.00

JOELFEEST

Zondag 17 december

Enkel voor leden. Uitnodiging volgt.

16.00 tot 20.00



ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

Activiteitenkalender



ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
	NOVEMBER		
HV KORTRIJK	DONDERDAG 02/11/2023 OM 19.30 U	Samenspraak	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 03/11/2023 OM 20.00 U	Reiscafé: "Alaska (USA)" met Patrick Desombere en "British Columbia(Canada)" met Yves Durnez	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	ZONDAG 05/11/2023 OM 10.30 U	"En de 7e dag is er het woord": 'het rauwe en gesproken woord' met Margot Demeulemeester.	MOZAÏEK
HVDM KORTRIJK	MAANDAG 06/11/2023 OM 13.30 U	Haakcafé	MOZAÏEK
VRIJZINNIG KORTRIJK	VRIJDAG 10/11/2023 OM 19.30 U	"Fading Memories": Vernissage tentoonstelling Benny Degrove met JP Van Bendegem.	MOZAÏEK
DE GEUS	ZATERDAG 18/11/2023	Geuskeskwis	DE GEUS
VRIJZINNIG KORTRIJK	ZAT 11/11-ZON 19/11/2023 VAN 14.30U TOT 18.00U	"Fading Memories": tentoonstelling open	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	DINSDAG 14/11/2023 OM 14.30 U	"Mensen & Wetenschap": Tony Belpaeme spreekt over 'Artificiële intelligentie.	MOZAÏEK
VRIJZINNIG KORTRIJK, HVDM	DINSDAG 14/11/2023 OM 20.00 U	"Fading Memories": 'Schoonheid en Troost', met Jessie De Caluwé en Hilde Van Laere	MOZAÏEK
VRIJZINNIG KORTRIJK GROENINGE BIGBAND KORTRIJK	VRIJDAG 17/11/2023 OM 20.00 U	"Fading Memories": Finissage performance 'ik zie je ... DOOD ... graag' met Kurt Defrancq	MOZAÏEK
WF+ WAREGEM	WE 25/11/2023	Optreden Groeninge BigBand Kortrijk	POINCARÉ
HV KORTRIJK	WOENSDAG 29/11/2023 OM 19.00 U	Bloemschikken in Poincaré	MOZAÏEK
	WOENSDAG 29/11/2023 OM 19.30 U	Viering 50 jaar Humanistisch Verbond Kortrijk	MOZAÏEK
	DECEMBER		
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 03/12/2023 OM 10.45 U	Tentoonstelling Gabriel Simoens, schilderijen en tekeningen	DE GEUS
MOZAÏEK	ZONDAG 03/12/2023 OM 19.00 U	'Jazz op zondag' met Superior Dance Band	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	DONDERDAG 07/12/2023 OM 19.30 U	Samenspraak	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 08/12/2023 OM 20.00 U	Antipode reiscafé: "Diverse wereldsteden"	MOZAÏEK
HVDM KORTRIJK	ZONDAG 10/12/2023	Wereldlichtjesdag	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	DINSDAG 12/12/2023 OM 14.30 U	"Mensen & Wetenschap": Reginald Deschepper spreekt over "De wetenschap van de verjonging"	MOZAÏEK
AVK KORTRIJK	ZATERDAG 16/12/2023	Nieuwjaarsdrink AVK-leden	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	ZONDAG 17/12/2023 OM 11.00 U	"En de 7e dag is er het woord": Wouter Bulckaert komt spreken over Aretha Franklin, queen of Soul.	MOZAÏEK
	JANUARI		
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 07/01/2024 OM 10.45 U	Tentoonstelling Cabana Cabana, portretten in zwart-wit van personen	DE GEUS
DE GEUS	ZONDAG 21/01/2024	Nieuwjaarsreceptie De Geus	DE GEUS
MOZAÏEK	ZONDAG 21/01/2024 OM 19.00 U	Nieuwjaarsreceptie met LES SACS A SACS	MOZAÏEK
	FEBRUARI		





ANTIPODE	VRIJDAG 02/02/2024 OM 20.00 U	Antipode reiscafé	MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 04/02/2024 OM 10.45 U	Tentoonstelling Isabel Vandenburghe: mixed media	DE GEUS
HV KORTRIJK	ZONDAG 04/02/2023 OM 11.00 U	Voorstelling verhalenbundel Jem de Winter	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	ZONDAG 11/02/2024 OM 18.00 U	Ma'Bluescafé	MOZAÏEK
MOZAÏEK	ZONDAG 25/02/2024 OM 19.00 U	Jazz op Zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
AVK KORTRIJK	DINSDAG 27/02/2024 OM 19.30 U	Lezing door Johan Decroos: Mythes, Maskers en Moraal – een mogelijk Dylanverhaal	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 01/03/2024 OM 20.00 U	Antipode reiscafé	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, HVDM KORTRIJK	ZATERDAG 02/03/2024	The Wheelchair Blues Project	MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 03/03/2024 OM 10.45 U	Tentoonstelling Georges van Aerschot: Reflecties, tekeningen en schilderijen	DE GEUS
HVDM KORTRIJK	VRIJDAG 08-03-2024 OM 20.00 U	“Marieke, addicted to Life”. Documentaire film over paralympische topatlete Marieke Vervoort	MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 07/04/2024 OM 10.45 U	Tentoonstelling Karel Debels: grafiek	DE GEUS
DE GEUS	WE 8-10/04/2023	Kaarting de Geus voor het Goede Doel	DE GEUS
HUJO, MOZAÏEK, HVDM KORTRIJK	WOENSDAG 17/04/2024 OM 10.00 U	Voorronde Debatwedstijd 2024	MOZAÏEK
OMV – AVELGEM	WE 19-20/04/2024	Voorbereidingsweekend Feest	INFO@OMV-AVELGEM.BE
AVK KORTRIJK	DINSDAG 23/04/2024 OM 19.30 U	Lezing door Dirk Verhofstadt: Dagboek 1933 – Het gevaar van extreem rechts	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	WOENSDAG 24/04/2023	Proclamatie Verhandelingswedstrijd	ATHENA POTTELBERG
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 07/05/2024 OM 10.45 U	Tentoonstelling Luk Verlinden, schilderijen	DE GEUS
FOTOCUB GROENINGHE	WE 17-20/05/2024	Clubtentoonstelling	MOZAÏEK
OMV – AVELGEM	ZATERDAG 19/05/2024	Feest Vrijzinnige Jeugd	INFO@OMV-AVELGEM.BE

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op
 -> www.debezatse.be
 -> www.vcmozaiek.be
 -> www.vcdegeus.be

De Geus
 Koning Leopold III-plein 71
 8530 Harelbeke
info@vcdegeus.be
www.vcdegeus.be
 Zondag van 10.00u tot 13.00u
 elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Mozaïek
 Overleestraat 15a
 8500 Kortrijk
 056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

De Bezatse
 Vaubanstraat 8b
 8930 Menen
 056 51 90 70
vcdebezatse@gmail.com
www.debezatse.be

VC Poincaré
 Stormestraat 131/18
 8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
 Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
 1ste en 3de vrijdag van de maand jongerenpraatcafé

OMV-Avelgem
 Achterhoek 17
 8581 Waarmaarde
 056/64.64.39
ovm.avelgem@scarlet.be
www.ovm-avelgem.be

Reizen om

*En wie was er hier
nu eigenlijk het eerst?*

te leren

NATIONAL
GEOGRAPHIC



Wat door racisten en nationalist
vaak als argument voor discrimi-
natie gebruikt wordt is de vraag: wie
waren hier als eerste? WIJ toch, wij
bouwden alles op, en wie later kwam,
kwam hier om van onze inspanningen
te profiteren. Ons volk heeft er recht
op, want wij waren hier eerst.

Maar wie waren hier de eersten? En
welke rechten geeft dat?

Opnieuw naar het zuiden.

Als de Homo Sapiens, de mens die eruit-
ziet als de mensen zoals die er vandaag
uitzien, rond 50.000 jaar geleden vanuit
Oost-Afrika Europa binnenkomt, niet in
grote groepen en niet allemaal samen,
gespreid over duizenden jaren, leefden
hier primitieve mensachtigen die tien-
duizenden jaren voordien al vanuit Afrika

Europa binnen gekomen waren. In Europa
werd die primitieve mensensoort Nean-
derthalers genoemd, naar een vindplaats
in Duitsland. Ze leefden in kleine fami-
liegroepen van enkele tientallen tot een
honderdtal, in stamverband. Er waren er
ook in Frankrijk, in Spanje, in Portugal,
kortom, overal, en waarom niet in onze
contreien. Maar de Neanderthalers over-
leefden de confrontatie met de Homo
Sapiens niet. Het is niet uitgemaakt waar-
door de Neanderthalers nu precies het
onderspit moesten delven, door besmet-
tingen, door uitmoorden, doordat hun
jachtmethodes en wapens niet zo efficiënt
waren als die van de moderne mensen, en
ze dus geen eten meer hadden...

De Homo Sapiens trok net zoals de
Neanderthaler nog vele duizenden jaren
rond, op zoek naar dieren om te doden

en op te eten. De eerste bewuste sporen
van de Homo Sapiens bevinden zich in
de Ardèche, in de grot Chauvet nabij
Vallon-Pont-d'Arc, 35.000 jaar geleden.
En weer gingen duizenden jaren voorbij.
De mensen hadden zich gesetteld, zelf
beginnen dieren te kweken en voedsel
voor henzelf en hun dieren beginnen
verbouwen, de grond beginnen
uitputten.

En nu een grote sprong: 1900 jaar
geleden veroorzaakten klimaatproblemen
grote onrust onder de toenmalige wereld-
bevolking. Centraal-Aziatische mensen
die men later Hunnen is gaan noemen
gingen op zoek naar meer vruchtbare
grond in hun omgeving, Noord-Europese
landbewerkers werden weggeduwd door
de Hunnen en trokken zelf westwaarts,
zelfs de Rijn over, ze kwamen naar Gallië
(het huidige Frankrijk en omgeving) en



Johanna van Castilië

zelfs naar Rome en Spanje. Deze nieuwkomers in onze regionen kregen allerlei namen volgens veronderstelde herkomst, dan heeft men het over Germanen, over Allemanen, over Visigoten, over Vandalen en anderen. Ook Klein-Aziatische en Noord-Afrikaanse volkeren, waaronder veel joden, worden weggedrumd door Centraal-Aziaten, en ze trokken ook westwaarts, gingen de engte van Gibraltar over, en vestigden zich in het vruchtbaarder Spanje. Dat alles over lange periodes, en niet in grote hoeveelheden ineens. Neem dat één generatie van het mensenras ongeveer 30 jaar duurt, dan gaat het vlotweg over 15 generaties als men het over 500 jaar heeft. En vandaag onthoudt de mensheid nauwelijks enkele generaties, niet langer, – wie herinnert zich nog hoe de schatrijke industriële Hitler aan de macht brachten 100 jaar geleden, met de medewerking van rechtse politici – hoe beperkt moet het collectief geheugen dan niet geweest zijn in die tijden. Het lijkt zo goed als zeker dat er ook gewapende manschappen de stap zetten, als een soort beschermende voorhoede, toch kan men die migraties die later de naam kregen van “grote volksverhuizingen” niet als militaire acties beschouwen.

Zoals overal vermengden de nieuwkomers zich met mensen die er al waren, en die in Spanje Iberiërs genoemd werden, of Occitaniërs in het Noorden van Spanje. En zo werd Spanje Arabisch, Moors noemden ze zichzelf, en moslim. De chefs noemden zich kaliefen, en lieten magnifieke bouwwerken optrekken in Zuid-Spanje. De grote Moskee van Cordoba werd opgetrokken met respect voor en behoud van de oudchristelijke en Visigotische elementen die er al waren. De landbouw van de Iberiërs werd verfijnd, en dat waren ook toen al wijn en olie. De productie en de export stegen dankzij een verbeterd systeem van bevoeiingen. Er werden universiteiten opgericht, en bibliotheken. De wijsheid en de wetenschappelijke inzichten van de oude Griekse filosofen en wetenschappers in de geneeskunde, de sterrenkunde en wiskunde werden vertaald en verder ontwikkeld met verbeterde toepassingen.

Tot de grote grootgrondbezitters uit het primitieve en onbeschaafde katholieke noorden van Spanje één voor één hun burens gingen aanvallen en Pamplona gingen uitbreiden tot Navarra en Barcelona in het Oosten. Dat was het startsein van de fusie van de feodale koninkrijken in Spanje, ongeveer 1.000 jaar geleden. 550 jaar geleden versmolt dat feodaal koninkrijkje met de heersers van Castilië (Valladolid) en met die uit het noordelijke Aragon. In de lagere scholen leerden wij over de Spaanse vorsten Ferdinand en Isabella, alsof die met ons eigen verleden iets te maken hadden. Hun grote “verdiensten”: oorlog tegen hun eigen volk, dit betekent tegen het rijkere en ontwikkelde Arabische zuiden. Ze noemden dat: de herovering. Alsof er ooit een verovering was geweest. En dit was uniek: zo goed als de ganse culturele rijkdom van het zuiden, van bevoeiingen tot moskeeën en bibliotheken werd vernietigd. Dat had tot dan nog geen enkele “veroveraar” gedaan, integendeel. Midden de magnifieke reusachtige moskee van Cordoba (ongeveer 5 voet-

balvelden) werd een katholieke kathedraal neergeploft. Kleine moskeeën werden omgebouwd tot katholieke kerken. Bij die gelegenheid werd een hele mythologie ontwikkeld die het had over heilige eremijten van 1000 jaar vroeger. Van in de tijd dat er in de buitendorpen geen mens kon lezen en schrijven, en dat sommigen het met de waarheid niet zo nauw nam. En zo werd Spanje een katholiek koninkrijk.

Die oorlog tegen het rijke zuiden eindigde met het verjagen van de joden 531 jaar geleden, daarna de zigeuners en uiteindelijk de moslims 521 geleden. Omwille van die heldendaden van hun legers kregen Ferdinand en Isabella 527 jaar geleden door de paus van Rome de eretitel: de Katholieke Koningen. En zo geraakten die in onze geschiedenisboeken.

Intussen begon de verovering van Amerika. Christoffel Columbus, een Italiaanse avonturier, begon de exploitatie van een deel van de wereld waar reeds tientallen miljoen mensen woonden van vroegere volksverhuizingen via de noordpool. Voor het koninkrijk Spanje, en voor zichzelf. Zwart gekleurde mensen uit Afrika werden als slaven naar de Amerika's gesleept om de grond en de maatschappijen van ginder leeg te plunderen. Geld en goud stroomde naar West-Europa. En dat maakte een laag van handelaars en bankiers stinkend rijk. Die versmolten met de oude grondadel. Waardoor ze de werkplaatsen konden doen groeien, tot manufacturen en op termijn van enkele eeuwen zelfs mijnen en fabrieken, die groeiden en groeiden... waardoor de eigenaars rijker en nog rijker werden.

Enkele jaren later wordt Isabella opgevolgd door de zottin Johanna van Castilië, die Spanje verbond met een ander Europees super-koninkrijk, het groot-Duitse (=Oostenrijkse) rijk van de Habsburgers. Volgens Louis Paul Boon heeft die Johanna 523 jaar geleden een zoon gebaard in een Gentse pispot. Die zoon werd dan wel bestuurder van onze contreien onder de naam van Karel, keizer van het Heilig Roomse Rijk, beter bekend als keizer Karel. Op te merken valt dat restanten van die familie nog tot op vandaag het koninkrijk van België meebesturen.

Maar wie was nu het eerst?

Pleidooi voor een Te Deum *op de nationale feestdag*



Bij een burgerlijke gelegenheid, zoals de nationale feestdag, wordt in België een katholieke eredienst gehouden, het zogenaamde Te Deum. We duiden eerst waar het Te Deum voor staat. Vervolgens bekijken we of de andere erkende religies ook een gelijksoortig gebruik kennen. En onvermijdelijk diepen we dan verder de vraag uit hoever religie nog in de publieke ruimte kan passen bij een burgerlijke feestgelegenheid. We eindigen met een pleidooi voor een Te Deum op de nationale feestdag.

Te Deum

Het Te Deum is een gregoriaanse lofzang op God, die in de Rooms-katholieke kerk op speciale gelegenheden (huwelijk, feestdag, herdenkingen, processie) gezongen wordt. De hymne dateert waarschijnlijk uit de 4de of 5de eeuw.

De lofzang is opgebouwd uit drie delen. De lofzang vangt aan met de tekst *Te Deum laudamus* ("U, God, loven wij"). Het eerste deel gaat dan verder met de verheerlijking van Jahweh en sluit af met een lofprijzing van de Drievuldigheid. Het tweede deel is in essentie een aanroeping om hemelse bijstand ("*U dan smeken wij; kom u dienaars te hulp*"). Het derde deel bestaat uit smeekbeden om ontferming ("*Op U, Heer, is onze hoop gevestigd, ...*").

Veel klassieke componisten voelden zich geroepen op de tekst op toon te zetten: Mozart, Haydn, Berlioz, Bruckner, Verdi, Charpentier, Purcell, Händel, Het muziekstuk van de Franse componist Marc-Antoine Charpentier, geschreven voor groot orkest, roept een gevoel van grootsheid en opwindung op. De prelude van het Te Deum van Charpentier werd

daarom in 1956 gekozen als intro van de Eurovisie. Door het Eurovisiesongfestival is die prelude van het Te Deum algemeen bekend geraakt. De muziek van een religieuze lofzang voor een profaan spektakel!

Religieuze lofzangen

In het jodendom wordt de Hallel gezongen, een cyclus van lofzangen die wordt gezongen op feestdagen en andere speciale gelegenheden. De Hallel bezingt de grootsheid en heerlijkheid van God. In de islam wordt de Takbir gezongen, een uitroep van lof aan God. De Takbir wordt vaak gezongen op speciale gelegenheden: de ramadan, de bedevaart naar Mekka en de strijd tegen de ongelovigen. De hindoes zingen dan de Gayatri Mantra tijdens religieuze ceremonies en gebeden. De Gayatri Mantra is een hymne aan de godin Gayatri.

De seculiere samenleving

Een seculiere samenleving stoelt zich op de scheiding staat en religie. Dat houdt in dat de staat beschermd wordt tegen de illegitieme inmenging van de religies, maar aan de andere kant worden de religies en haar gelovigen beschermd tegen de bemoeienissen van de staat. De burgers van een seculiere staat hebben het recht om hun religie te belijden en uit te oefenen, zolang ze dit doen binnen de grenzen van de wet. De wetten in een seculiere staat worden niet op basis van religieuze voorschriften gemaakt en alle burgers, ongeacht hun filosofische overtuiging, hebben dezelfde rechten en plichten. De burgers kunnen vrij in of uit een religie stappen (de sociale context is echter een groot obstakel om uit een religie stappen). In de westerse invloedssfeer bestaat er een historische verbondenheid met het christendom. Die historische verbondenheid met zijn bijgaande tradities belemmeren soms een strikte scheiding staat en religie.

In België is er geen sprake van een ver doorgevoerd secularisme, want de staat verleent steun en bescherming aan religieuze en niet-confessionele organisaties. België is dus eerder een “*état aconfessionnel*”, een niet-confessionele staat.

Frankrijk voerde in 1905 met de *Loi Combes* de lekenstaat (*état laïc*) in. Dat belette generaal De Gaulle echter niet om bij de bevrijding van Parijs in 1944 het bevel te geven het *Te Deum* in de *Notre Dame* te laten zingen.

In Duitsland duurde het tot in de jaren '70 vooraleer de Duitse politie de uitdrukking “*Gott mit uns*” niet meer gebruikte. De Duitse Bundeswehr verving de tekst op de gespen in 1960 met de woorden “*Einigkeit, Recht, Freiheit*”.

In Nederland werd de vrijheid van godsdienst in 1848 met Artikel 6 van de Grondwet van Nederland aangenomen: “*Ieder heeft het recht zijn godsdienst of levensovertuiging vrij te belijden, alleen of in gemeenschap met anderen, openbaar of in besloten kring, mits zijn uitoefening de openbare orde, de goede zeden of de gezondheid niet schaadt*”. In 1952 kwam de Wet op het onderwijs waarbij de overheid maatregelen kan nemen als er



sprake is van religieuze indoctrinatie in het onderwijs. In 1971 werd de Wet op de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging aangenomen. Deze wet regelt de uitoefening van godsdienst en levensovertuiging in Nederland, en verbiedt de overheid om religieuze discriminatie te plegen.

In de Verenigde Staten is de scheiding van kerk en staat vastgelegd in het Eerste Amendement van de Amerikaanse grondwet. Dit amendement garandeert de vrijheid van godsdienst, en verbiedt de overheid om religie te bevorderen of te belemmeren. Ondanks bedoeld amendement voerde in 1956 de Amerikaanse regering het motto “*In God we trust*” in. Het motto kwam tot stand door de groeiende bezorgdheid over de invloed van het “*goddeloze*” communisme. Het motto werd gezien als een manier om de Amerikaanse waarden en identiteit te benadrukken. Ondanks het Eerste Amendement van de Amerikaanse grondwet worden in sommige staten nog christelijke symbolen en teksten gebruikt bij staatsaangelegenheden. Alhoewel er in de Verenigde Staten steeds meer discussie is over de rol van religie in de publieke ruimte, is het niet waarschijnlijk dat het motto dus op korte termijn zal verdwijnen.

Pleidooi voor een *Te Deum*

Religie is als een ouderwetse paarden-carroussel die wentelt om een dogma van een god. Het laat je eeuwig op één plaats rondjes draaien. Technologie en wetenschap laten je echter rond de wereld draaien. Religie staat dus voor ter plaatse trappelen en dat staat niet om een land in de kijker te zetten. Religie in de openbare ruimte scherpt de tegenstellingen aan. Het accentueert de verschillen terwijl een nationaal feest juist die verschillen wil overstijgen en wil laten zien wat de mensen verbindt. Een katholiek *Te Deum* past hierbij als een tang op een varken. Een nationaal feest is een feest waarbij oud gediend en nieuw aangekomen hand in hand hun bereidheid laten zien om samen aan een toekomst te bouwen. En bij een nationaal feest hoort natuurlijk wat luister en grandeur. Een magistrale uitvoering van het *Te Deum* door een groot orkest sluit daar perfect bij aan. Die muziek is geen lofzang op God, maar een ode aan de creativiteit en de kundigheid van de mens. Nee, in geen geval, ik loof God niet. Een land dat creativiteit en kunde in het vaandel draagt is een land met toekomst en die ingesteldheid mag best op een nationaal feest in de verf gezet worden.

Zoeklicht sprak met Wilfried Dujardin



Hij is gekend als de drijvende kracht achter het Kuurnse Leieslagcomité. Wij kijken graag eens over het muurtje om bij te leren. Wij nestelen ons met een glas wijn op de koer van het Mozaïek café.

Zoeklicht: Dag Wilfried, Jouw inzet voor het inrichten van burgerlijke plechtigheden is wereldwijd bekend, werd ons verteld. Klopt dit?

Wilfried: (schenkt ons zijn eerste gulle glimlach). Ik doe het werk niet alléén. Ik ben wel veelal de spil in het gebeuren en ik heb veel samenwerking met de mensen van het Leieslagcomité en het Gemeentebestuur en Kuurns Feestcomité.

Zoeklicht: Kun je onze lezers vertellen wat de organisatie van Leieslag inhoudt?

Wilfried: Op 2 mei 1940 vond aan de

boorden van de Leie een veldslag plaats waar het 12° Linieregiment Prins Leopold van Spa actief was en er veel slachtoffers, ook burgerlijke, vielen. Ieder jaar herdenken wij deze gelegenheid en komen afgevaardigden van uit Spa telkens weer aanwezig zijn. Wij organiseren dit met ons comité, waarbij wij de voorbereiding doen in samenspraak met de gemeente, van wie wij de vrijheid tot organiseren krijgen. Ook het Feestcomité zorgt voor de nodige inbreng. Oorspronkelijk was ik als gemeentebediende verantwoordelijk voor de organisatie hiervan, en ook voor de organisatie van de 11 november herdenking. Door de administratieve evolutie was dit niet meer haalbaar en stichtten wij een apart comité onder auspiciën van de gemeente. Het is al zo lang geleden dat ik niet meer precies weet in welk jaar dit was.

Zoeklicht: Hoe is de evolutie van het

comité verlopen?

Wilfried: Vroeger was het traditie om de traditie. Een aantal prominenten die hun verplicht optreden deden, met een kerkdienst en een optocht naar het marktplein met daarna een ceremonie en nog een pint als toemaat. De inwoners werden niet aangesproken, terwijl het herdenken van een oorlog een publiek evenement moet zijn. En een evenement waarbij zingeving centraal staat.

Zoeklicht: Jullie organiseren twee herdenkingen: 24 mei en 11 november. Lopen die gelijk?

Wilfried: 24 mei is officiëler. Door de samenwerking met het ministerie van Defensie en het koninklijk paleis loopt alles meer volgens het protocol, met bloemenhulde en toespraken en daar houden wij ons uiteraard aan. Zij zijn daar streng in, wat niet wil zeggen dat het niet gemoede-

lijk kan worden. Zo hadden wij voor een verrassing gezorgd toen Aimé Acton, een oud strijder die altijd aanwezig was op de herdenking 100 jaar werd. Wij lieten een F16 overvliegen als eerbetoon. In de zenuwachtigheid die daarmee gepaard ging vergat ik om de Brabançonne te laten spelen. Ik heb het toch van het Koninklijk paleis mogen horen hoor!

De 11 november herdenking is meer plaatselijk en hebben wij als comité wat meer vrijheid en benutten die ook om wat meer afwisseling in het thema te steken. Wat wel gemeenschappelijk is zijn de kinderen. Wij betrekken hen via de scholen bij de herdenking. Alle scholen in Kuurne doen zonder onderscheid van levensbeschouwing mee. Wij werken met de leraars van het zesde leerjaar die telkens met hun klas een voorbereiding doen, waarbij vrede centraal staat. Zo hebben wij in de Vlindertuin samen met de kinderen een Vredesboom aangeplant. Toen die later om ecologische redenen moest verplant worden hebben wij daar ook met de kinderen een plechtigheid van gemaakt, waarbij het vredethema terug centraal stond, waarbij de kinderen zelf teksten hadden voorbereid. Naar aanleiding van de herdenking van de Leieslag worden alle scholen uitgenodigd. Wij maken dan een wandeling langs plaatsen waar soldaten en/of burgers zijn gesneuveld. Wij proberen ook verhalen te achterhalen van de slachtoffers.

Kinderen zijn zeer belangrijk voor de toekomst en het is dan ook noodzakelijk dat wij hen leren hoe oorlog verliep en dat de soldaten die gesneuveld zijn voor onze bevrijding en vrijheid hebben gezorgd. Kinderen weten dit niet meer en op school wordt er ook te weinig aandacht aan besteed.

Zoeklicht: Doen jullie nog meer om het publiek bij de herdenkingen te betrekken?

Wilfried: Onze fakkeltocht natuurlijk op de vooravond van 11 november. Wij zijn daar in 2016 mee begonnen en doen een korte avondoptocht met fakkels. Wij vertrekken vanaf hoeve Ter Walle en trekken in ingetogenheid met de stoet naar de begraafplaats. Af en toe wordt het parcours aangepast of omgedraaid. Wij startten met zo'n 150 deelnemers en dit breidt ieder jaar uit. Aan het eind van de fakkeltocht wordt de gelegenheid gegeven om een

inhoudelijke bezinning te geven rond het thema vrede, waarbij alle levensbeschouwelijke strekkingen aan bod komen. Zo gaven christenen, protestanten, evangelische kerk, vrijzinnigen en moslims het woord. Wij hebben ook meegewerkt om een nieuw monument te bouwen die met de traditie van de eerste wereldoorlog te maken had. Een eerste monument werd opgericht na WO 1 en toonde de Leeuw die de Adelaar (Duitsland) overheerst. In de tweede wereldoorlog moest dit monument vernield worden en werd de adelaar verwijderd. De leeuw werd echter achtergehouden en belandde in de tuin van de voormalige burgemeester. Toen het burgemeestershuis werd verkocht en er een privézaak inkwam werd de leeuw terug ontdekt en geschonken aan de gemeente die het liet verwerken in een nieuw monument van Edgard Defoort aan de kapel bij de begraafplaats. Wij proberen ook voor afwisseling te zorgen en nieuwe verhalen te ontdekken. Zo was er verleden jaar het aangrijpend verhaal van de pastor van het woonzorgcentrum Zorg en Welzijn die kwam vertellen over een van haar bewoners die op oudere leeftijd een ziektebeeld kreeg van angsten die hij in zijn soldatenjaren had opgedaan en die hem nu bleven achtervolgen waarbij hij de deur van zijn kamer barricadeerde en wegdook voor mensen die hij voor de "vijand" hield. Wij hebben ook het uitgebreide verhaal gedaan van het ontstaan van de onbekende soldaat, die op aanwijzen van een blinde oorlogsinvaliden werd aangeduid. Zo maken wij de herinneringen levendig en boeiend. Is wat anders dan een verplichte groet aan de vlag in aanwezigheid van een paar prominenten. Tijdens Corona maakten wij ook een video met korte verslagen van bewoners van het rusthuis, met gedichten met geactualiseerde liederen en waar de verschillende gezindheden hun groet aan de bevolking mochten brengen via een live opname



Wilfried Dujardin

op sociale media. Gezien wij geen grote bijeenkomsten mochten organiseren tijdens corona hebben wij met de burgemeester en vertegenwoordigen van het comité bloemen neergelegd namens alle deelnemers die er niet konden zijn

Zoeklicht: De herdenkingen worden georganiseerd door jullie comité, hoe werkt dat en hoe zijn jullie gesecculariseerd?

Wilfried: De kern bestaat uit een 11-tal mensen, en wij vormen één ploeg. Wij spreken, discussiëren, en vanuit de gekste opmerkingen komen soms de beste ideeën. Voor de uitwerking van de ideeën kunnen wij rekenen op het feestcomité, dat ons ondersteunt in de praktische zaken en ook de samenwerking met het gemeentebestuur loopt vlot. De secularisatie is in feite nooit een probleem geweest. Wij concentreren ons op het thema vrede en herdenking en blijven neutraliteit hoog in ons vaandelvoeren. Als het nodig is laten wij de verschillende levensbeschouwingen aan bod komen en iedereen vindt dat vanzelfsprekend.



EN DE 7^E DAG IS ER HET WOORD

MARGOT DEMEULEMEESTER

ZONDAG 05 NOVEMBER 2023

Spoken word-artiest Margot weeft een lyrische beleving met hersenspinsels, proza en poëzie. Ongefilterd, rauw, krachtig en kwetsbaar. Onverschrokken legt ze haar ziel bloot op zoek naar connectie met het publiek.

Margot heeft reeds opgetreden op KRTRK Bazaar, Zomerboenk te Pand.A, tijdens de Poëzie- en Muziekavond van het Magnolia Collectief, FOERT FEST te BK6, de nieuwjaarsreceptie van Theater STAM in Oudenaarde, Café Canapé in de Budascoop, in de voorstelling 'Hij schreef de dagen, mijn god, die hij was' in Theater Antigone en op de openingsreceptie 'Kunst met Margot' in de Buda Gallery.



Praktisch:

Datum: zondag 05 november 2023 vanaf 11:00 u.
 Deuren open vanaf 10:30 u
 Inschrijven:
 graag via HV.Kortrijk@proximus.be of 0486/312.897.
 Ingang: leden HV Kortrijk: 3.00 €
 niet-leden HV Kortrijk: 5.00 €

WOUTER BULCKAERT
Over Aretha Franklin, Lady Soul

ZONDAG 17 DECEMBER 2023

Op zondag 17 december in Mozaïek in Kortrijk draait Wouter een plaat. Een klassieke soulplaat. En hij praat. Over die plaat. Meer bepaald Lady Soul van Aretha Franklin. Lady Soul is de derde elpee in de reeks van liefst tien klassieke albums die Aretha Franklin tussen 1967 en 1972 opnam voor Atlantic. En het is een meesterwerk. Niet alleen bij hits als Chain of Fools of (You Make Me Feel Like a) Natural Woman gaat het volume omhoog – de hele plaat knalt gewoon uit de speakers. 55 jaar later is de plaat nog steeds springlevend. Rolling Stone zette Lady Soul zelfs op plek 85 in de lijst met beste albums aller tijden. Het is een absolute mijlpaal geworden. Een klassieker, een classic album. Een plaat die je het best beluistert zoals hij bedoeld is. En dat doen we dan ook in Mozaïek.

Met trillende handen de plaat uit de hoes halen. De naald laten zakken op kant A. Afspelen. De plaat omdraaien. Kant B opzetten. En hopen dat de naald niet overspringt. Want platen zijn er om naar te luisteren. Op vinyl. En met je volle aandacht. Met je ogen dicht, bij een goed glas in Mozaïek. Zodat je de plaat kan smaken en savoureren, alsof je die voor de allereerste keer hoort. Wouter Bulckaert vertelt hoe Aretha Franklin met Lady Soul muziekgeschiedenis schreef. Hij is journalist en auteur van Vinylpraat, Ry Cooder - Meester in de schaduw, JJ Cale - Troubadour in de Woestijn, Randy Newman en Beter dan Bowie, dat voorjaar 2024 verschijnt. In bed leest hij al veertig jaar liner notes van classic albums.



Praktisch:

Datum: zondag 17 december 2023 vanaf 11:00 u.
 Deuren open vanaf 10:30 u
 Inschrijven:
 graag via HV.Kortrijk@proximus.be of 0486/312.897.
 Ingang: leden HV Kortrijk: 5.00 €
 niet-leden HV Kortrijk: 7.00 €

MENSEN EN WETENSCHAP

TONY BELPAEME

Artificiële Intelligentie: op weg naar de artificiële mens?

14 NOVEMBER 2023

Lang dachten we dat mensen, hun kunnen en hun intelligentie uniek waren, maar nu we robots bouwen die steeds meer op mensen lijken moeten we dit beeld bijstellen. De technologische evolutie gaat hard, maar hoever staan we nu precies met het maken van een artificiële mens? Het bouwen van robots leert ons veel over wat ons precies menselijk maakt. Robots kunnen dan wel schaken of medische analysis maken, maar hebben ze ook emoties? Heeft een robot vrije wil? En kan een robot zich ooit bewust worden van zijn bestaan, en een de drang naar leven hebben?

Tony Belpaeme is professor robotica aan de Universiteit Gent en de University of Plymouth in het Verenigd Koninkrijk.



Praktisch:

Beide voordrachten gaan door in vc Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk. Ze starten om 14.30 u en de ingang is 5.00 €. Hiervoor krijg je naast de lezing een koffie aangeboden. Verder info vindt u ook op de website van Mozaïek: www.vcmozaiek.be.

REGINALD DESCHEPPER

de wetenschap van de verjonging

12 DECEMBER 2023

In zijn nieuwste boek: 'Elk jaar jonger: de wetenschap van verjonging' beschrijft Reginald Deschepper de mechanismen van het biologische verouderingsproces en hoe wetenschappers snel vooruitgang maken om veroudering te behandelen. Dat leidt tot een heel nieuwe benadering waarbij we door het biologische verouderingsproces aan te pakken meteen het risico op alle verouderingsziekten verminderen en we zo langer gezond blijven.

In zijn lezing legt Reginald Deschepper uit hoe we langer jong en gezond kunnen blijven en verwijst daarbij naar recente fascinerende studies. Naast technieken waarvoor 'nog meer onderzoek nodig is' komen ook de belangrijkste zaken aan bod die je nu al kunt toepassen.

Lees hier de recensie van het boek:

<https://www.humanistischverbond.be/kritisch-lezen/866/elk-jaar-jonger-de-wetenschap-van-verjonging-of-hoe-je-de-tijd-te-slim-af-kunt-zijn/>

Praktische informatie

Reginald Deschepper is medisch antropoloog verbonden aan de vakgroep Public Health van de Vrije Universiteit Brussel (nu als prof. em.). Hij is (co)auteur van ruim 80 wetenschappelijke publicaties in internationale tijdschriften.



Foto: Ellen De Meulemeester



Vrijzinnig Centrum Mozaïek
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

MA'BLUES CAFÉ

BART BULS EN JAN DE BRUIJN

ZONDAG 12 NOVEMBER 2023

Zanger/Bassist/Gitarist Bart Buls (59) ken je van o.a. de Laatste Show Band, blueslegende Johnny Copeland, verschillende bands met Ben Crabbé, Vive La Fête, Jo Lemaire.... Hij ging op tour in Europa (tot in het Stade de France in Parijs) als begeleider van de Spaanse musicus en wereldvermaarde Carlos Nuñez. Hij bleef de begeleider van Admiral Freebee, Will Tura, Bettie Serveert. Hij specialiseert zich nu meer in solo akoestische optredens maar blijft samenwerken met Guy Swinnen, Piet Van den Heuvel, Jan Hautekiet, Roland Van Campenhout en nu bij Ma'Blues met Jan de Bruijn.

Zijn hart ligt nog steeds bij Rootsmusic, Blues en folk,... Bart Buls was ook een van de headliners van de Suikerrock Acoustic Stage 2022 in Tienen, en hij speelde solo oa het voorprogramma van 10 CC in de OWLA van Brugge dit jaar. Zijn doorleefde stem en charisma zullen bij Ma'Blues in Mozaïek blijven nazinderen

Jan de Bruijn heeft zich in al die jaren ontwikkeld tot een podiumkunstenaar die als geen ander verschillende talenten en kwaliteiten herbergt: een goede gitarist, een uitstekende zanger en een onvermijdelijke persoonlijkheid op toneel. Niet voor niets deelde hij tot nu toe podia en studio's met Johnny Copeland, Calvin Owens, Jerry McCain, Jo Lemaire, Peter Dictus, Bløf, Eddie C Campbell, The Uptown Horns, Kaz Lux, Oscar Benton, Kees Meerman, Kees Schipper, Raymond v/h Groenewoud, Stef Bos en vele anderen.

Heb je een hongertje? Geniet van onze Gumbo-rijstschotel (een typische Louisiana-specialiteit), Pizzaslices of croques uit het vuistje en/of heerlijke soep. Denk ook aan onze alcoholvrije Martini-Floreal mocktail. Als toetje kan je ook genieten van de tentoonstelling "Fading Memories".

Praktisch:

Datum: zondag 12 nov 2023. Deuren open om 18.00 u.
Concert om 19.30 u.
Place to be: Mozaïek, Overleiestraat 15 a, 8500 Kortrijk.
Inkom: leden HV Kortrijk € 12, niet-leden HV Kortrijk € 15.
Reserveren: via mablues@proximus.be of 0486/312897

50 JAAR

HUMANISTISCH VERBOND
Kortrijk

WOENSDAG 29 NOVEMBER 2023 OM 19U30

Het Humanistisch Verbond Kortrijk blaast 50 kaarsjes uit. Een halve eeuw zijn wij een van de vrijzinnige stemmen in onze stad. Dat vergt een viering. We nodigen u dan ook van harte uit om dit samen met ons te beleven.

We nodigen hiervoor 2 eminente sprekers uit: Mario Van Essche, voorzitter van HV Nationaal. Hij schetst ons wat de toekomst op levensbeschouwelijk vlak kan geven. Marc Michils, oud directeur van Kom op tegen Kanker en huidige voorzitter van de vereniging, komt spreken over "Vrijwilligers". Hij komt het belang van vrijwilligers in het verenigingsleven met passie toelichten.

Naast deze gastsprekers staan we ook stil bij de realisaties en werking van HV Kortrijk. We brengen hulde aan wie ons voorging in dit werk en aan wie momenteel aan die kar helpt meetrokken. En we kijken wat de toekomstige werking in petto heeft. The Superior Dance Band vormt de schakel tussen de verschillende sprekers.

Samen heffen we dan ook het glas op de toekomst en de vriendschap.

U bent van harte uitgenodigd.

HV Kortrijk team





MYTHES, MASKERS EN MORAAAL

EEN MOGELIJK BOB DYLANVERHAAL

lezing door Johan Decroos

Dinsdag 27 februari 2024 om 19u30 in de Mozaïek

Johan Decroos gaat ervan uit dat over Dylan niets met zekerheid kan gezegd worden. Dus kiest hij er voor om enkele personages uit het oeuvre van Dylan onder de loep te nemen ; Woody Guthrie, Lenny Bruce, John Lennon, Sara Lownds en Rubin Carter... Helden, outlaws en muzes. Waarom en hoe bezingt Dylan hen ? Het zijn mensen, ze dragen maskers en zo worden ze mythe, zoals Dylan zelf.

Johan Decroos is lector n.c. zedenleer en cultuuronderwijs aan de lerarenopleiding van Howest Brugge. Hij studeerde moraalwetenschappen aan de UGent en zocht in zijn thesis al naar verbanden tussen popmuziek, cultuur en maatschappelijke tendenzen. De fascinatie voor en de verwondering over de popcultuur is gebleven en Bob Dylan is daarbij steeds een rode draad geweest. Een never ending story . Johan Decroos weigert om zichzelf een Dylanoloog te noemen. Dylanologen zijn volgens hem als theologen. Eindeloos verklarend wat er eigenlijk niet is. He's not there.

DAGBOEK 1933. HET GEVAAR VAN EXTREEMRECHTS.

lezing door Dirk Verhofstadt over zijn boek

Dinsdag 23 april 2024 om 19u30 in de Mozaïek

Op 30 januari 1933 kwam Hitler via een coalitieregering aan de macht. Twee maanden later, op 23 maart werden de bevoegdheden van het parlement afgeschaft. Vanaf dan bestonden de rechtsstaat en de democratie niet meer : politieke partijen en vakbonden werden verboden, kranten gecensureerd, opposanten en Joden opgesloten in concentratiekampen.

Na "De sluipende staatsgreep" door Paul Bekaert , zal ook Dirk Verhofstadt ons waarschuwen. Al herhaalt de geschiedenis zich niet op identieke wijze, toch zullen vele gelijkenissen aangetoond worden tussen toen en nu (Eigen volk eerst, dehumanisering van sommige bevolkingsgroepen, anti-establishment, nostalgie, kritiek op rechters...)

Dirk Verhofstadt was professor media en ethiek aan de UGent, hij is actief bij de onafhankelijke liberale denktank Liberales



Lentefeest 2023

Op 28 mei hing er in Avelgem opnieuw 'Feest'stemming in de lucht.



In Cultureel Centrum Spikkerelle was het een beetje nerveus afwachten want voor de eerste maal kon leerkracht zedenleer Ellen in Avelgem een "normaal" Feest vieren met haar leerlingen. Sinds haar start in Basisschool De Toekomst in 2019 waren er alternatieve feesten door de pandemie en viel juf Severinne vorig jaar in omdat juf Ellen mama werd.

Tijdens de lessen zedenleer ging ze met de feestelingen aan het brainstormen over hun feest. Toen kwam het idee om rond gevoelens te werken. Iedereen krijgt wel eens te maken met verschillende gevoelens en emoties, dat kunnen sombere of net heel vrolijke zijn.

En zo bedachten ze dat die gevoelens ook wel eens een kleur kunnen weergeven of omgekeerd. En als ze dan alle puzzelstukjes samen hadden gelegd

kwamen ze bij het thema 'ELK LEVEN HEEFT KLEUR'.

Om 10 uur startte het Lentefeest (7-jarigen) dat overging in het Feest Vrijzinnige Jeugd. (12-jarigen)

De kinderen waren de sterren, de juf de regisseur, OVM Avelgem leidde alles in goede banen qua organisatie. Ruim 400 ouders, familieleden, vrienden en kennissen kwamen de Feestelingen begeleiden naar hun volgende stap in hun groei naar volwassenheid.

Het was een topdag: de eerstes toonden het beste van zichzelf in voordrachtjes, TIKTOKS en dansjes terwijl de zesdes hun talenten toonden met toneel, dans en muziek.

Na de voorstellingen bood OVM Avelgem de gevierden en hun familie een hapje en

een drankje aan op het zonnige terras van Spikkerelle

Foto's over het feest en het voorbereidend weekend

- Lentefeest
www.facebook.com/media/set/?set=a.637769761719557&type=3

- Zedenleerweekend in Oostduinkerke
www.facebook.com/media/set/?set=a.614969320666268&type=3

Wil je in 2024 meewerken aan het Feest (19 mei) en/of het zedenleer weekend (20-21 april), neem dan een kijkje op ovm-avelgem.be, neem contact op via info@ovm-avelgem.be of kom op 3 oktober ek kennis maken met ons team. (www.ovm-avelgem.be/onze-agenda)

West-Vlaamse ontmoetingsdag



Jubileumeditie

Dag van de West-Vlaamse vrijzinnige besturen 2023

Een 100-tal deelnemers vanuit de West-Vlaamse vrijzinnige centra en huizenvandeMens genoten op zaterdag 19 augustus van een geslaagde ontmoetingsdag.

De Koepel van de West-Vlaamse Vrijzinnige Centra viert dit jaar zijn 25e verjaardag, zo was de trefdag dit jaar een speciale editie. De dag werd provinciaal georganiseerd en vond ditmaal niet plaats in één van de eigen centra maar op een andere locatie centraal in de provincie, in De Tassche in Ardoois. Vanuit de uitvalsbasis Ardoois werden bussen ingezet om de deelnemers naar de activiteiten in Izegem en Roeselare te brengen.

Er waren 6 keuzeactiviteiten voorzien in de namiddag, met voor elk wat wils: Dat waren bezoeken aan KOERS, dat de grootste publiek toegankelijke wielercollectie in Europa herbergt, BOMBrewery, een unieke moutbakkerij met een eigen winkel en degustatiezaal in Roeselare, het Kasteel van Rumbek, een van de oudste renaissancekastelen in België, de ambachtelijke chocolaterie 't Karakske en Eperon d'Or, een voormalige schoenfabriek in Izegem die de schoenen- en borstelcollecties van de stad Izegem herbergt. Je kon ook deelnemen aan 'City Golf', een begeleide stadstour al golfend langsheen de mooiste plekken van Roeselare.

Spijs en drank mochten niet ontbreken, zo konden de deelnemers onder meer genieten van een BBQ 's avonds.

West-Vlaanderen telt 11 vrijzinnige ontmoetingscentra en 6 huizenvandeMens. Zij willen regionale plaatsen van ontmoeting en uitwisseling zijn. Een jaarlijkse ontmoetingsdag draagt bij aan de teamgeest, laat toe ervaringen uit te wisselen en elkaar te inspireren, zodat er verder kan gebouwd worden aan een kwalitatief aanbod.

ONTDOPEN!



Het feit dat je gewijd en gedoopt bent bij je geboorte kan je niet omkeren. Het ritueel is nu eenmaal gebeurd. Je kan je wel administratief laten uitschrijven. Dit impliceert dat u niet langer verbonden bent aan de Katholieke Kerk. U zult hierdoor geen sacramenten (communie, vormsel, ziekenzalving,...) meer kunnen ontvangen. Gezien je je wil laten ontdopen zal je dat ook niet erg vinden.

Uzelf uit het doopregister laten schrappen gaat redelijk **eenvoudig**. U dient een **brief of e-mail te schrijven naar het Bisdom** van de plaats waar u gedoopt bent. Vermeld in de brief dat u wenst uit te treden uit de Katholieke Kerk en geef onderstaande informatie door:

- Naam en voornaam
- Geboorteplaats
- Geboortedatum
- Plaats waar je destijds gedoopt bent
- Oorspronkelijke woonplaats

Voorbeeldbrief

Aan:

Naam (naam van het bisdom)

Adres (adres van het bisdom)

Betreft: Schrappen uit het doopregister

Datum, huidige Woonplaats,

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij maak ik kenbaar dat ik graag wil uittreden uit de Rooms-Katholieke Kerk.

Mijn gegevens:

Voornaam Achternaam

Geboorteplaats en geboortedatum

Plaats waar ik gedoopt werd:

Woonplaats toen ik gedoopt werd:

Graag ontvang ik een bevestiging met de datum wanneer mijn uittreding ingaat.

Met vriendelijke groeten,

Voornaam Achternaam

Adres bisdom

Bisdom Brugge – Heilige Geeststraat 4, 8000 Brugge

secretariaat.bisdom.brugge@kerknet.be

Afscheid nemen

met het huisvandeMens

“Voor ons is de wereld veranderd, maar de wereld verandert niet voor ons.” Het zijn de mooie woorden die mijn schoonzus me de dag na de uitvaart van mijn schoonvader stuurde.

Zes dagen hebben we intens samen beleefd. Van de dag waarop mijn schoonpapa stierf, tot op de dag van zijn uitvaart. Intense, emotionele, verbindende, loodzware en vermoeiende dagen. Samen met mijn man, zijn twee broers, de vrouw van zijn broer en mijn schoonmama. De last helpen dragen. Proberen om de onverbbidelijke leegte minder leeg te laten voelen. Het zijn allemaal mooie pogingen. Maar hij is weg. Onmiskenbaar verdwenen. Fysiek verdwenen. We horen hem niet meer. Kunnen hem niet meer voelen, zien, ruiken...

Hij is veel te jong heengegaan. Kanker. Verdomde, verdomde kanker. 63 jaar. Dat is toch geen leeftijd om te sterven? Gelovigen zoeken troost in de gedachte dat hij verder leeft in een hiernamaals. Dat doen vrijzinnig humanisten niet. En dat maakt het niet altijd gemakkelijker. Mijn man, die ik als een echte atheïst zou omschrijven, is zelfs de agnostische kant opgegaan. Omdat dit het voor hem dragelijker zou maken. *“We weten niet of we hem nog terugzien. We kunnen het gewoon niet weten.”* Het zouden mijn woorden kunnen geweest zijn. Ik was altijd al de agnost, hij de zeer overtuigde atheïst. Je ziet: het doet wat met een mens, je vader zo jong verliezen.

Ik heb de voorbereiding van de uitvaart en de uitvaart zelf, deze keer beleefd vanaf de andere kant. Zelf schreef ik al enkele uitvaartplechtigheden, en ik sprak er al eentje uit. Maar het zelf beleven: dat is een ander paar mouwen. En wat heb ik een respect en bewondering voor ons

beroep als vrijzinnig humanistisch consulent. Niet omdat dit mijn eigen beroep is, maar omdat ik het nu zelf in de praktijk ervaren heb. Mijn huwelijk mogen beleven met een collega, was een heel mooie ervaring. Een afscheidsplechtigheid meemaken met een collega, was minstens zo mooi.

Mooi, is hier misschien een raar woord. Maar toch wil ik dat woord gebruiken. Zo zei mijn schoonzus tegen me, na de afscheidsplechtigheid: *“Ik zou dat toch niet kunnen, wat jouw collega doet, al die emoties van al die mensen, zo zwaar!”* Zwaar, ja, het is zwaar. Maar als consulent is het zo'n eer om een eerbetoon te mogen brengen voor de overleden mens. Je krijgt unieke en intieme verhalen te horen over het leven van de overledene. Voor de achtergebleven familie, kan je ook zoveel betekenen. Mensen vertellen graag over hun overleden dierbare. Het helpt hen om alles een plekje te geven. Woorden geven emoties een plek, een betekenis. De dood is dan misschien betekenisloos. En op het grote 'waarom' zijn er geen antwoorden te vinden. Maar het leven van de gestorven mens was niet betekenisloos. Alles wat hij of zij voor een ander heeft betekent, blijft leven. En wat een eer is het dan om dit te mogen horen, en om hier een mooie plechtigheid rond te mogen schrijven.

Daarom wil ik graag het huisvandeMens, en in het bijzonder mijn lieve collega Mieke Werbrouck bedanken. Mieke, je zette zijn leven in woorden neer. Je bracht een hele aula aan het huilen en aan het lachen. Jouw tekst zal een troost en aandenken blijven voor mijn schoonmama. Dat alles, besef ik nu des te meer.

Over en uit.





10/11 - 19/11 | 2023

EVADING FADING MEMORIES

**Foto-expositie en
theatervoorstellingen**
rond vergankelijkheid, herinneringen, liefde en rouw

→ Vrijzinnig Centrum Mozaïek
Overleiestraat 15a, Kortrijk
▶ Meer info en inschrijven via www.vcmozaiek.be

V.U. John Deloof - Overleiestraat 15a - 3500 Kortrijk



ORGANISATOREN



HUMANISTISCH
VERBOND



MET STEUN VAN VZW VRIJZINNIGE
WERKEN EN

